

Kognitív Profil Teszt

A teszt szabadon felhasználható a forrás feltüntetésével.
A teszt készítőjét segíti, ha az eredményekről tájékoztatást kap.
gyarme@mtapi.hu

INSTRUKCIÓ EGYÉNI FELADATLAPHOZ

Az itt következő lapok a kognitív képességek azonosítására szolgáló egyéni teszt felvételének instrukcióját tartalmazzák. Külön rövidebb formában található a gyermek teszteredményeinek lejegyzésére szolgáló feladatlap. Az egyéni feladatok a csoportosan végzett vizsgálatok kiegészítői. A teszt ezen részének felvétele körül-belül 40 percet vesz igénybe.

1. Egyszerű szóolvasási feladat – olvasási készség, verbalitás

A gyermek elé tesszük az 1. sz. melléklet lapot. Megkérjük, hogy olvassa hangosan a szavakat balról jobbra haladva, annyit, amennyit **egy perc** alatt el tud olvasni. Elkezdjük mérni az időt! Feljegyezzük a hibásan olvasottakat a nyomtatotthoz a feladatlapon. Jelölhetjük a különböző típusú hibákat, úgy mint betű vagy szótag felcserélés, behelyettesítés, helytelen kiejtés, kihagyás vagy hozzátevés. Ha a gyermek egymásután tíz hibát vét, befejezzük a feladatot. Ha egy percen belül a végére ért a sorozatnak felírjuk az időt.

2. Értelmetlen szavak olvasása feladat – fonológiai képesség

A gyermek elé tesszük a 2. sz. melléklet lapot. Megkérjük, hogy olvassa hangosan az első három gyakorló szót, hogy megbizonyosodhassunk, érti a feladatot. Aztán folyamatosan olvashatja a szavakat balról jobbra haladva. Elkezdjük mérni az időt! Legfeljebb **egy percig** olvashat. Feljegyezzük a hibásan olvasottakat a nyomtatotthoz a feladatlapon. Felírjuk az időt, ami alatt a lista végére ért. Jelölhetjük a különböző típusú hibákat, úgy mint betű vagy szótag behelyettesítés, felcserélés, helytelen kiejtés, kihagyás vagy hozzátevés.

3. Szóvég teszt – fonológiai képesség

Elmagyarázzuk, hogy három képet mutatunk a 3. sz. melléklet lapon, amelyek szavakat ábrázolnak, és a szavak közül kettőnek a vége, ugyanaz lesz, egyik szó vége viszont más. Azt kell megmondania, melyik az, amelyik más. Először gyakorolhat a két példán. Hangosan ki kell mondania azt a szót, amelyiket eltérő végűnek talál. Bekarikázzuk a kiválasztott szót. Ha rosszul választ, javítsuk ki és magyarázzuk el, miért az „ágy” a helyes válasz, és mutassuk meg a második példásort. Ha megint rosszul választ, ismét magyarázzuk el, miért a „hold” a helyes válasz. Utána folytassuk a tesztfeladatokkal a vizsgálatot.

4. Gyors megnevezés feladat – lexikon, verbalitás

A 4. sz. melléklet lapot a képekkel a gyermek elé tesszük. Azonosítjuk mind a négy elemet (ház, elefánt, labda, óra), utána sorban sorolja őket balról jobbra, amilyen gyorsan csak tudja. Mérjük az időt. A ki nem javított hibákat feljegyezzük.

5. Számmegnevezés feladat – lexikon, számok

A gyerekeknek elmondjuk, hogy számokat fogunk mutatni neki, és amilyen gyorsan csak tudja, sorolja őket, ahogy látja a 5. sz. melléklet lapon. Három sor van a papíron. Az elsőben sorrendben vannak a számok, hogyha szükséges, megbizonyosodhassunk róla, a gyermek meg tudja nevezni a számokat. Ha a gyermek kétnyelvű, a következő sort még magyarul olvastatjuk. Utána megkérjük, hogy az első kilenc számot az anyanyelvén sorolja el, majd az utolsó sorozatot az anyanyelvén olvassa végig. Egynyelvű gyerekeknél nem szükséges kétszer elmondani a számsort.

6. Mozgásutánzás feladat – motoros képességek, szekvencialitás

Megkérjük a gyermeket, hogy utánozza, amit csinálunk. Azonosítsuk, hogy melyik kezével ír, és ezzel a kézzel kezdjük a bemutatást! Az öklünket az asztalra tesszük (a hüvelykujjal felfelé). Aztán felemeljük a kezünket, és kinyitjuk az ujjainkat, majd úgy tesszük az asztalra a kezünket, hogy falat képezzen (hüvelykujj felül, kisujj alul). Aztán ismét felemeljük a kezünket, és 90 fokkal elfordítjuk tenyérrel lefelé, majd az asztalra tesszük. A sorozatot háromszor ismételjük el. Utána a másik kézzel is háromszor elvégezzük a bemutatást. A gyermek leutánozza egy-egy kézzel, illetve két kézzel, majd mindezt becsukott szemmel. Az eredményeket feljegyezzük. Ha a gyermek nem képes megcsinálni a gyakorlatot, akkor megint bemutatjuk, és elismételjük az instrukciót, amíg meg tudja csinálni nyitott szemmel. Legfeljebb négyszer mutatjuk be, mit kell csinálni.

7. Számismétlés visszafelé feladat – figyelem, emlékezet, szekvencialitás, számok

A gyermeknek elmondjuk, hogy számokat fogunk mondani, és az a feladata, hogy fordított sorrendben ismétlje el: Példaképpen: 5, 8. Igen, 8, 5, megerősítjük, hogy ez lesz a feladat. Felhívjuk a figyelmét, hogy egyre nehezebb lesz, mert egyre hosszabbak lesznek a számsorok. Mielőtt folytatjuk a feladatot megbizonyosodunk, hogy a gyermek érti, mit kell tennie. Ha a példafeladat nem sikerül, más kétszámjegyű számsorral igyekszünk megértetni, hogy mit várunk. Ha a gyermek érti a feladatot, egymás után mondjuk a számsorokat kb. egy másodperces szünettel (mintha mégegyszer kimondanánk a számot.) Feljegyezzük, ha másképp mondja a számsort, egyébként kipipáljuk.

8. Ritmuskopogás feladat – auditív és motoros képességek, szekvencialitás

Megkérjük a gyermeket, hogy figyeljen a ritmusra, amit kopogni fogunk. A ritmusok, amelyeket kopognunk kell a feladatlapon láthatóak. A "-" vízszintes vonalkák jelzik a rövid (ti), a "/" dőlt vonalak a hosszú (tá) koppantást. Egy ceruzát vagy tollat, vagy más hasonló eszközt használva, miután a gyermeknek is egy hasonló kopogtatót adtunk, kopogtatjuk a ritmust, és megkérjük, hogy ismétlje meg, amit hallott. Bekarikázzuk a helyesen megismélteltek. Először az első sorban lévő ritmusokat kopogtatjuk, aztán a másodikat. Akkor végeztünk, ha egymás után kétszer hibázik a gyermek, vagy befejezte a sorozatot. Jelöljük, hogy melyik kezét használta a gyermek a kopogásnál!

9. Szóismétlés feladat – verbális emlékezet, szekvencialitás

Mondani: Szavakat fogok mondani. Azt kérem, ismételd el olyan sorrendben a szavakat, ahogyan én mondtam.

Tenni: Olvassuk az első szósort körülbelül egy másodperces szünettel a szavak között (vagy mintha mégegyszer kimondanánk a szót)!

Szavak: tű   légy
                  lap   ég   tej
                  kés   vár   gép
                  sas   toll   szék   bors
                  ház   nap   fa   ing
                  cső   kép   hegy   tűz   lyuk
                  pénz   orr   fal   sajt   ágy

10. Álszavak ismétlése feladat – szekvencialitás, fonológiai képességek

Mondani: A feladat ugyanaz, mint az előbb, csak most értelmetlen szavakat fogok mondani. Kérlek, ismételd el!

Tenni: Olvassuk az első szósort körülbelül egy másodperces szünettel a szavak között (vagy mintha mégegyszer kimondanánk a szót)!

Álszavak   hin
    mup   lúm
    ret   kaz
    trum   fid   lőr
    nécs   tap   keld
    hor   bid   vuny   ren
    déf   zség   dam   rék